

Alte Drucke

**Dauidis Chytræi In Historiam Iosvæ, Ivdicvm, Rvth, in
Prophetas & Psalmos aliquot; & Sententias Syracidæ**

Chyträus, David

Lipsiae, 1592

VD16 C 2504 T. II

Caput VI.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests please contact the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

yam & ym, Saluator. *Iosedech*) pim, Iozedak, iustus. Nomina proprie conuenientia filio Dei Domino nostro Iesu Christo, salutum facienti populum suum a peccatis eorum, & donanti iustitiam æternam, sicut Ieremie 23. nominatur Iehoua-iustitia nostra, & 1. Cor. 1. Christus nobis factus est sapientia à Deo, & iustitia, & sanctificatio & redemptio.

Ecce vir, Oriens nomen eius, & subter eum orietur) vocabulum μνη ΖΕΜΑΗ propriè significat GERMEN seu virgultum, quod ex tenera radice & parvis initis crescens, tandem magna arbor efficitur: Ita quantumuis exigua & spreta erant initia restitutionis templi & politiae Iudaicæ post exilium, tamen feliciter eam successuram esse promittit, donec tota politia & ecclesia instauretur. Et dulcissimum est, quod de summi sacerdotis & Duci concordia inquit, CONSILIVM PACIS erit inter illos duos. Summa enim felicitas ecclesiæ & Republicæ est, cum Sacerdotium & Régnum seu gubernatores ecclesiastici & politici inter se amici & concordes sunt, & se mutuo iuvant & ornant, sicut docet Psalmus, Ecce quam bonum & quam iucundum, habitare fratres in viro, Quoniam illuc mandauit Dominus benedictionem & vitam usq; in seculum. Ephel. 4. Studentes seruare unitatem Spiritus, in vinculo pacis. Et in omni Republica prosperrime cuncta geruntur, cum in magistratu tales viros habent, concordibus iunctos animis, parere atq; imperare iuxta paratos, laudemq; conferentes potius in medium, quam ex communii ad se trahentes: vt Liuius inquit: & apud Homerum Nestor de concordia duorum gubernatorum ait:

Σδίπτορ' ειν αγροὶς διχ' εξαζηνευ, οτ' ἐν βελῃ,
αλλ' ἔνα θυμὸν εχοντε νοῦ καὶ πάθον βελῃ
Οφελέσκειται Αργείουν ὄπως ἔχ' αἴρει γένηται.

Corone erunt Helem) Ebraice שְׁנִי somniator, binomius fuit. nam paulò ante Holdai vocabatur, sicut qui anteā Iosias filius Zephaniæ, nunc Henβελην gratia seu fauor appellatur. *Memorale in templo Domini*) Haec corona iuspendantur in templo, vt sint μνήσικα horum quatuor virorum, & signa admonentia posteritatem de certitudine vaticiniorum Zachariæ, qui templum Domini certo instauratum & defensum iri usq; ad Christi germinis Davidici aduentum promiserat. sicut statim addit Zacharias, Et scietis quia DOMINVS exercituum misit me ad vos. *Et qui procul sunt*) gentes etiam ad societatem templi Domini seu ecclesiæ Dei per Christum collectæ, adiunguntur. *Erit autem hoc, si auditu audieritis vocem Domini Dei vestri*) Christus ædificabit templum, & adiungeret membra ecclesiæ suæ, per vocem Euangeliū auditam, lectam, cogitatam, fide apprehensam. Fide enim inferimus templo Domini & ecclesiæ ac saluti æternæ, vt scriptum est, Gratia saluati estis, per fidem, fides autem ex auditu est. Auditus vero per verbum Dei, Rom. 10.

Caput VI.

E T factum est in anno quarto Darij Regis, factum est verbum DOMINI ad Zachariam, in quarta mensis noni, qui est Cisleu. Et mi-
Nn 2 scrunt

serunt ad domum Dei Sarafet, & Regem melech & viros suos, ad deprecandum faciem D O M I N I , vt dicerent Sacerdotibus domus D O M I N I exercituum, & Prophetis loquentes : Nunquid flebo in quinto mense, vel sanctificari debeo sicut feci his tot annis. Et factum est verbum D O M I N I exercituum ad me dicens : Loquere ad omnem populum terræ, & ad Sacerdotes, dicens, Cum ieunasti & planxisti in quinto & septimo per hos septuaginta annos, nunquid ieunium ieunasti mihi ? & cum comedistis & bibistis, nunquid non vobis comedistis & vobismet ipsis bibistis ? Nunquid non (hæc sunt) verba quæ locutus est D O M I N V S in manu Prophetarū priorum, cum adhuc esset Ierusalem habitabilis & opulenta, & vrbes eius in circuitu eius, & ad austrum, & in campestribus habitaretur ?

Et factum est verbum D O M I N I ad Zachariam dicens, Hæc ait D O M I N V S exercituum dicens : *Judicium verum iudicate, & misericordiam & miserationes facite uniusquisq; cum fratre suo.* Et viduam & pupillum, & aduenam & pauperem nolite calumniari, & malum vir fratri suo non cogitetis in corde vestro. & noluerunt attendere, & posuerunt scapulam rebellem, & aures suas aggrauarunt ne audirent, & cor suum posuerunt vt Adamantem, ne audirent legem & verba quæ misit D O M I N V S exercituum in spiritu suo per manum Prophetarum priorum. Et facta est indignatio magna à Domino exercituum. Et factum est sicut clamauit, & non audierunt, sic clamabunt, & non exaudiam, dicit D O M I N V S exercituum ; Et dispersi eos per omnes gentes, quas non cognouerunt, & terra desolata post eos, vt non esset transiens & reuertens, & posuerunt terram desiderabilem in desertum.

Caput VIII.

E t factum est verbum D O M I N I exercituum ad me, dicens : Hæc dicit D O M I N V S exercituum : Zelatus sum Sion zelo magno, & indignatio